

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 382/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátom [REDACTED], [REDACTED], pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 6 S 218/2015 a jeho uznesením z 29. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom [REDACTED], pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní sp. zn. 6 S 218/2015 a jeho uznesením č. k. 6 S 218/2015-37 z 29. januára 2016.

Predmetom sťažnosti sťažovateľky, ako vyplýva zo sťažnosti a z jej príloh, je postup krajského súdu, ktorý uznesením č. k. 6 S 218/2015-37 z 29. januára 2016 zamietol návrh sťažovateľky, ktorým sa domáhala ochrany proti nečinnosti orgánu verejnej správy – Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície vo veci jej žiadosti o vydanie dokladu o pobyte podľa § 73 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“).

Sťažovateľka sa na krajský súd obrátila s návrhom podľa § 250t a nasl. Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že jej oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava odmietlo vydať doklad o pobyte s odôvodnením, že bolo prerušené správne konanie o jej žiadosti o udelenie trvalého pobytu na neobmedzený čas, a tiež preto, že ani nadriadený orgán tohto správneho orgánu (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície) nevyhovel žiadosti o vydanie dokladu o trvalom pobyte a elektronického čipu. Sťažovateľka sa podanou žalobou domáhala vydania uznesenia, ktorým by príslušnému správne orgánu uložil povinnosť vydať žalobkyni doklad o pobyte v súlade s ustanovením § 73 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov. Dôvodom prerušenia konania o udelenie pobytu na neobmedzený čas bola skutočnosť, že voči sťažovateľke je vedené trestné konanie, a to až do jeho právoplatného skončenia.

Krajský súd označeným uznesením návrh sťažovateľky zamietol z dôvodu, že *„nebola naplnená skutková podstata vymedzená v § 250t ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorej by sa navrhovateľka mohla domáhať voči odporcovi uloženia mu navrhovanej povinnosti. Postup zvolený navrhovateľkou by bol možný iba v prípade zjavnej odporcovej nečinnosti, t. j. ak by nijakým adekvátnym spôsobom na jej podanú žiadosť nereagoval, čo však v danom prípade nenastalo. V danom prípade však odporca posudzoval žiadosť navrhovateľky o vydanie dokladu o pobyte v komplexe jej podania, ktoré mu bolo doručené 26. 05. 2015 a následne vydal písomnosť vo veci žiadosti o udelenie trvalého pobytu a vydanie dokladu o trvalom pobyte - vrátenie podania zo dňa 15. 06. 2015 pod číslom*

PPZ-HCP-BA6-262-1/2015-PA. V obsahu tejto písomnosti odôvodňuje svoj postoj k navrhovateľkinej žiadosti s tým, že jej podanie nebolo vykonané v súlade s § 44 ods. 1 a nasl. zákona o pobyte cudzincov s tým, že jej podanie vykonané na jeho podateľni nemôže akceptovať ako prijatie žiadosti o udelenie trvalého pobytu na 5 rokov a preto kompletne podanie jej zaslal späť. Predmetnú písomnosť navrhovateľka osobne prevzala 24. 06. 2015, čo vyplýva z pripojenej doručenky.“. Odpoveď správneho orgánu krajský súd posúdil ako rozhodnutie podliehajúce prieskumu zákonnosti súdmi v správnom súdnictve. Dodal, že „Písomnosť (vrátenie podania z 15.06.2015) síce nemalo formálne náležitosti rozhodnutia stanovené správnym poriadkom (malo sa podľa neho postupovať), nakoľko v nej absentoval výrok a poučenie o opravnom prostriedku, jedná sa však o spôsobilý predmet súdneho prieskumu v zmysle ustálenej súdnej praxe, podľa ktorej sa považujú aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy ako právno-aplikačné akty správnych orgánov (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžp 5/2011).“.

S týmto právnym záverom krajského súdu sa sťažovateľka nestotožnila namietajúc, že „predmetom podanej žaloby na nečinnosť bolo uloženie povinnosti vydať doklad o pobyte cudzinca, ktorý slúži na identifikáciu danej osoby, k čomu doposiaľ nedošlo“. Je toho názoru, že v danom prípade jej správny orgán mohol a mal vydať doklad o pobyte cudzinca a v údajoch o dobe platnosti povolenia mal uviesť „bez obmedzenia“ (§ 47 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov). Dodala, že v dôsledku nevydania dokladu sa ocitla v situácii, kedy je jej pobyt na území Slovenskej republiky *de facto* legálne na čas neobmedzený, lebo nemožno presne určiť, kedy bude možné rozhodnúť o danej predbežnej otázke v správnom konaní podľa zákona o pobyte cudzincov. Teda, podľa ustanovenia § 73 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov jej policajný útvar mal vydať ako štátnemu príslušníkovi tretej krajiny doklad o pobyte, a to do 30 dní od podania žiadosti o vydanie dokladu o pobyte.

Sťažovateľka ďalej namietla porušenie svojho základného práva na súkromie podľa čl. 16 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, ktoré malo spočívať v nesprávnom procesnom postupe vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície v Trnave a prokurátora Krajskej prokuratúry v Trnave.

Postup – nečinnosť oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava, Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Prezídia Policajného zboru, ktorá podľa sťažovateľky spočíva v tom, že vzhľadom na súčasné právne postavenie sťažovateľky jej nie je možné vydať doklad o pobyte, sťažovateľka označila za porušujúci čl. 48 ods. 2 ústavy. Toto stanovisko potvrdil aj nadriadený správny orgán, ktorým je Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru. S týmto stanoviskom sa sťažovateľka nestotožňuje a domáha sa vydania dokladu o pobyte a elektronického čipu podľa § 73 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd jej sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne prijal nález, v ktorom vysloví:

„1.) Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6S/218/2015-37 zo dňa 29. 01. 2016, porušené bolo.

2.) Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6S 218/2015-37 zo dňa 29. 01. 2016 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto orgánu na ďalšie konanie.

3.) Najvyšší súd je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 363,79 Eur na účet jeho právneho zástupcu č. ú: 179046497/0900, vedený v Slovenskej sporiteľni a.s. do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavné právo na súdnu ochranu neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02).

Vo svojej sťažnosti sťažovateľka označila viaceré porušenia svojich základných práv a slobôd garantovaných ústavou, resp. ľudských práv a základných slobôd v zmysle dohovoru. Ústavný súd je, čo sa týka rozsahu preskúmania možnosti porušenia označených práv sťažovateľky, viazaný jej konečným návrhom (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde). V tu prejednávanej sťažnosti je tak predmet konania pred ústavným súdom obmedzený na porušenie základného práva sťažovateľky na verejné prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov a v jej prítomnosti a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom (čl. 48 ods. 2 ústavy) v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 6 S 218/2015 o žalobe na nečinnosť správneho orgánu.

Ústavný súd zistil, že v sťažnosti absentuje uvedenie spôsobu, ktorým sa krajský súd mal označeného zásahu do práv sťažovateľky dopustiť. Sťažovateľka argumentovala pochybeniami správnych orgánov v ich konaní, ktoré boli predmetom súdneho konania pred krajským súdom, ako aj pochybeniami súdu konajúceho v trestnom konaní proti nej vedenom. Žiaden z nich však relevantným spôsobom neobjasňuje, v čom mal pochybiť krajský súd v konaní o veci sťažovateľky vedenom pod sp. zn. 6 S 218/2015 a uznesením č. k. 6 S 218/2015-37 z 29. januára 2016.

Samo tvrdenie o nestotožnení sa s právnymi závermi krajského súdu nie je dostatočným odôvodnením, na základe ktorého by ústavný súd mal a mohol svojou vlastnou činnosťou zasiahnuť do rozhodovacieho procesu krajského súdu.

Keďže sťažovateľka v sťažnosti vôbec nezdôvodnila, v čom vidí porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy krajským súdom, ústavný súd súc v zmysle § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania nemohol tvrdené porušenie ústavou garantovaného práva preskúmať.

Petit sťažnosti, ako aj jej argumentačné odôvodnenie boli koncipované kvalifikovaným právnym zástupcom. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 789/09, III. ÚS 280/2013). Povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady (II. ÚS 117/05).

Odôvodnenie uznesenia krajského súdu je podľa názoru ústavného súdu dostatočné a zrozumiteľné. Krajský súd dostačujúco vysvetlil, prečo žalobu sťažovateľky proti nečinnosti správneho orgánu zamietol, pričom jeho závery možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené, ústavný súd teda nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení alebo odňatí jej práva na verejné prejednanie veci podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným.

Samo skonštatovanie, že sťažovateľka nesúhlasí so závermi krajského súdu bez toho, aby tvrdila iné procesné pochybenie krajského súdu, ktoré by zakladalo možnosť porušenia

jej základných práv a slobôd, nie je dostatočné. Ako ústavný súd uviedol, nie je oprávnený a povinný preskúmať právny názor všeobecného súdu alebo tento nahrádzať. Najmä však absencia skutočností, v ktorých sťažovateľka vidí porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy zo strany krajského súdu, bráni ústavnému súdu v ďalšom posúdení sťažnosti.

S ohľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti – uvedenia, akým postupom krajského súdu malo k porušeniu jej základných práv a slobôd podľa čl. 48 ods. 2 ústavy dôjsť. Následne sa nezaoberal ďalšími jej návrhmi závislými od posúdenia jej návrhu vo veci samej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2016